

ПРОУЧВАНЕ НИВОТО НА ИНФОРМИРАНост И ГОТОВНОСТТА ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ НА НЕКОНВЕНЦИОНАЛНАТА МЕДИЦИНА ОТ СТУДЕНТИ СПЕЦИАЛНОСТ „РЕХАБИЛИТАТОР“

Елена Иванова

Учебен сектор „Рехабилитатор“, Медицински колеж - Варна,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна

REHABILITATION STUDENTS' AWARENESS OF UNCONVENTIONAL MEDICINE AND WILLINGNESS TO INTEGRATE IT IN PRACTICE

Elena Ivanova

TRS Rehabilitation Therapist, Medical College, Medical University of Varna

РЕЗЮМЕ

Въведение: Проучванията в последните години показват повишен интерес към методите на неконвенционалната медицина. Най-често тя се използва като допълваща терапия при пациенти с хронични заболявания.

Целта на тази статия е да изследва нивото на информираност на студентите от специалност „Рехабилитатор“ относно методите на неконвенционалната медицина и тяхната готовност да ги прилагат в своята практика.

Материал и методи: Проведено е анонимно анкетно проучване на студенти III курс специалност „Рехабилитатор“ от Медицински колеж-Варна и Медицински колеж-София.

Резултати и обсъждане: Голяма част от анкетираните са запознати с методите на неконвенционалната медицина. Информация за неконвенционалната медицина са получили основно от интернет пространството и медиите. Анализът на резултатите показва, че половината от респондентите имат желание да прилагат методите на неконвенционалната медицина в своята практика.

Има необходимост от включване на неконвенционалната медицина в учебната програма на студентите в медицинските колежи.

Ключови думи: неконвенционална медицина, образование, професионална практика

ABSTRACT

In the last years there have been numerous studies of unconventional methods as a result of increasing interest to its possibilities for additional treatment of chronic disease.

This aim of this article is to investigate the level of awareness of rehabilitation students of unconventional medicine and their readiness to apply it in practice.

Material and methods: The study was done among third year Rehabilitation students at the Medical Colleges of Varna and Sofia.

Results and discussion: The study revealed that a large number of the participants are familiar with the methods of unconventional medicine. They used social media as the main resource to get information on the subject. Half of the respondents are willing to integrate unconventional medicine in their practice.

Conclusion: The analysis of the result presents the need of incorporating unconventional medicine in the educational program of Rehabilitation students.

Keywords: unconventional medicine, education, professional practice

ВЪВЕДЕНИЕ

Проучванията в последните години показват повишен интерес към методите на неконвенционалната медицина. Най-често тя се използва като допълваща терапия при пациенти с хронични заболявания на опорно-двигателния апарат, дискова болест и за подобряване двигателната активност при хората от третата възраст (1,3,5).

През първите месеци на пандемията от новия корона вирус се появиха много публикации за ползите от народната медицина за превенция и лечението на вирусните заболявания. Липсата на информация провокира много хора да се обърнат към методите на неконвенционалната медицина. Появиха се съвети на „лечители“, които противоречат на принципите на лечение в медицинската практика и бяха опасни за човешкото здраве.

Практикуването на неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве е регламентирано в Закона за здравето и Наредба № 7 (2,4). Лицата, които практикуват неконвенционални методи, се регистрират в Регионалната здравна инспекция в областта, където практикуват.

Неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве, включени в чл.167 от Закона за здравето, са: нелекарствени продукти от органичен и от минерален произход, нетрадиционни физикални методи, хомеопатия, акупунктура и акупресура, ирисови, пулсови и аурикуларни методи на изследване, диетика и лечебно гладуване (2).

ЦЕЛ

Целта на тази статия е да изследва нивото на информираност на студентите от специалност „Рехабилитатор“ относно методите на неконвенционалната медицина и тяхната готовност да ги прилагат в своята практика.

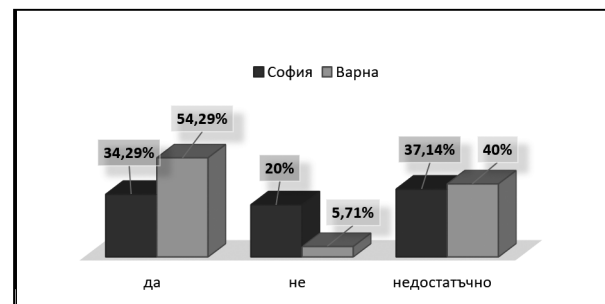
МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

За целта на проучването е изработена собствена анкетна карта. В изследването участват по 35 студента от III курс специалност „Рехабилитатор“ от Медицински колеж–София и Медицински колеж–Варна. Проучването е проведено през февруари 2021 г.

Обработени и анализирани са данните, съдържащи се в 70 анкетни карти. Средната възраст на участниците от Варна е 21,8 години, София - 24,6 години. Разпределението по пол е 41,43% мъже и 58,57% жени.

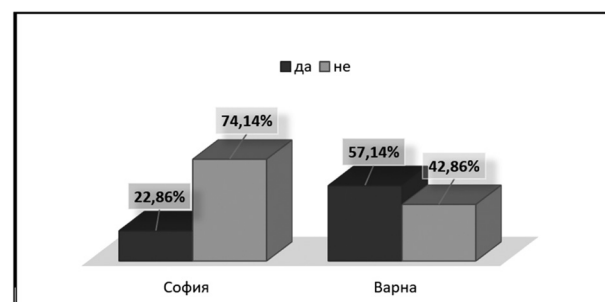
РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Анализът на резултатите показва, че половината от анкетиранияте студенти твърдят, че познават същността и методите на неконвенционалната медицина. Една трета от респондентите признават, че имат нужда от допълнителна информация по темата. (Фиг.1) Информация за неконвенционалната медицина са получили основно от интернет пространството и не са запознати с литературни източници в тази област. Прави впечатление фактът, че по-запознати с неконвенционалните методи за въздействие върху човешкото здраве са студентите от Медицински колеж–Варна (Варна – 54,29%, София – 34,29%). Причина за това е фактът, че в Медицински университет–Варна има работещ Университетски център по източна медицина и проведената от него конференция през ноември 2020 г. (7).

Фиг. 1. Информираност на студентите за същността на неконвенционалната медицина

Попитахме участниците в проучването познават ли закона, регулиращ практикуването на неконвенционална медицина. (Фиг.2) Половината от студентите от Варна (57,14%) са запознати с нормативната уредба, регламентираща практикуването на неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве. Мнозинството от анкетиранияте от Медицински колеж–София (74,14%) не познават Закона за здравето и Наредба №7 (2,4). Това е разбираемо с оглед на това, че половината от респондентите

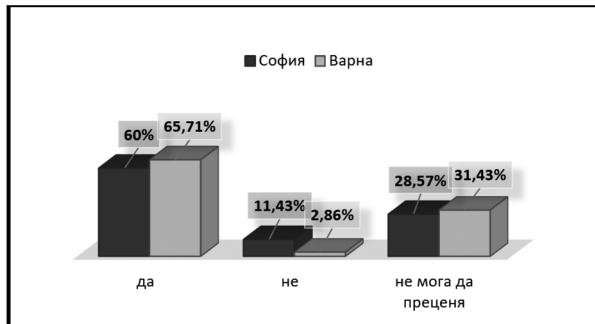
Фиг. 2. Познаване на закона за неконвенционална медицина в България

не познават същността на неконвенционалната медицина.

Впечатление прави ниският дял на лицата, прилагали методите на неконвенционалната медицина, за да подобрят своето здраве - седем студенти от София. Причина за това е младата възраст на анкетираните и липсата на хронични заболявания.

Интерес за проучването представлява мнението на студентите относно практикуването на неконвенционална медицина от лица с немедицинско образование. Повече от половината от респондентите (Варна – 74,29%, София – 68,57%) не одобряват практикуването на неконвенционална медицина от лекари и лица със средно образование, преминали само курс на обучение в съответната област. Според анкетираните това е опасно и може да има сериозни последици за здравето. Положителен отговор са дали една трета от изследваните лица (София – 31,43%, Варна – 25,71%).

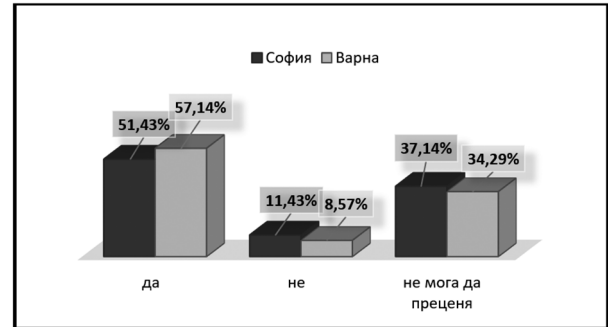
Според участниците в анкетата неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве могат да са част от комплексното лечение на пациенти с хронични заболявания (София – 60%, Варна – 65,71%), но обществото в България не е готово да ги прилага. Само четирима анкетирани дават отрицателен отговор, а останалите не могат да преценят (София – 28,57%, Варна – 31,43%) (Фиг. 3).

Фиг. 3. Неконвенционалната медицина, част от комплексното лечение

Половината от студентите имат желание да продължат обучението си в областта на неконвенционалната медицина и готовност да я включат в своята практика (София – 51,43%, Варна – 57,14%). Поради липсата на достатъчно информация част от респондентите се колебаят (София – 37,14%, Варна – 34,29%) или отказват да се развиват в тази област (София – 11,43%, Варна – 8,57%). (Фиг.4) Необходимо е повишаване знанието на студентите относно възможностите на не-

конвенционалните методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве. Сходно е мнението на други автори, с публикации в тази област (6).

Фиг. 4. Готовност за обучение в областта на неконвенционалната медицина

ИЗВОДИ

1. Получените резултати показват добра информираност относно същността и методите на неконвенционалната медицина.
2. Информация за неконвенционалната медицина са получили основно от интернет пространството.
3. Половината от студентите имат желание да продължат обучението си в областта на неконвенционалната медицина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Има необходимост от включване на неконвенционалната медицина в учебната програма на студентите в медицинските колежи.

ЛИТЕРАТУРА

1. Алберт М, Е. Алберт, К. Моллова, Проучване влиянието на цигун върху физическите качества при хора в трета възраст, Сборник с доклади и резюмета от Научна конференция с международно участие „Стареене, здраве, гериатрични грижи“, 18-19 май 2017 г. Старозагорски минерални бани, 72-77
2. Закон за здравето. Държавен вестник (официално издание на Народното събрание), бр.70 от 10.08.2004, в сила от 01.01.2005/ посл. изм. Държавен вестник бр.58 от 18 Юли 2017.
3. Манчева П., Я. Шивачев, 2017 г., Неконвенционалните методи на лечение като част от холистичния подход в мениджмънта на хроничната инвалидизираща болест, Здравна икономика и мениджмънт, 2017 г., (2):33-35
4. Наредба № 7 от 1 март 2005 г. За изискванията към дейността на лицата, които упражняват

неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве, Издадена от Министерството на здравеопазването, Обн. ДВ. бр. 22 от 15 Март 2005г. , изм. ДВ. бр. 24 от 31 Март 2009 г.

5. Я. Шивачев, Е. Станчева, П. Манчева, Източната медицина в мениджмънта на хроничната дискова болест, Здравна икономика и мениджмънт, 2017 г., (2):36-39
6. Т. Tarpomanova, S. Filkova1, P. Mincheva-Bolgurova, The attitudes of the bulgarian citizens to alternative medicine methods, Trakia Journal of Sciences, Vol. 18, № 2, 2020: 144-150
7. <https://www.mu-varna.bg>

Адрес за кореспонденция:
Елена Иванова
УС „Рехабилитатор“
Медицински колеж - Варна
Медицински университет - Варна
e-mail: e_kraycheva@abv.bg